

Seat No. : _____

TM-101

M.Com. Sem.-I

May-2013

401-Financial Economics

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) નાણાકીય અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું ? વાસ્તવિક જીવનમાં ઉપયોગમાં આવતા નાણાકીય અર્થશાસ્ત્રના વિવિધ ખ્યાલો સમજાવો. 7

અથવા

જોખમ એટલે શું ? (1) જોખમ દૂર કરવાની અને (2) જોખમ ઓછું કરવાની વ્યૂહરચનાઓ ચર્ચો.

- (બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4

(1) અર્થશાસ્ત્ર અને નાણાકીય અર્થશાસ્ત્ર વચ્ચેના તફાવતો દર્શાવો.

(2) ઈકિવટી શેર્સની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો.

(3) નાણાકીય વ્યવહારોમાં સમયનું કાર્ય ટૂંકમાં ચર્ચો.

- (ક) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 3

(1) નાણાબજારનું વર્ગીકરણ કરો.

(2) ચક્રવૃદ્ધિ પ્રક્રિયા શું છે ?

(3) પદ્ધતિસરનું જોખમ શું છે ?

2. (અ) વ્યાજદરનો લોનેબલ ફંડનો સિદ્ધાંત સમજાવો. વ્યાજના દરનું નિર્ધારણ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 7

અથવા

વ્યાજદરને અસર કરતાં વિવિધ પરિબલો ચર્ચો.

- (બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4

(1) નાણાકીય (nominal) વ્યાજદર અને વાસ્તવિક વ્યાજદર વચ્ચે શું તફાવત છે ?

(2) એક રોકાણકાર 11.5% કૂપન વ્યાજદર અને ₹ 100 પ્રતિ બોન્ડ મૂલ્ય ધરાવતો બોન્ડ ₹ 90માં વર્ષની શરૂઆતમાં ખરીદે છે. વર્ષના અંતે તે ₹ 108 ના ભાવે આ બોન્ડ વેચે છે. આ બોન્ડ પરના વાર્ષિક વળતરની ગણતરી કરો.

(3) જોખમ મુક્ત વ્યાજનો દર એટલે શું ?

- (ક) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 3
- (1) ઊપજ દર શું છે ?
 - (2) સ્પોટ રેટ (Spot rate) શું છે ?
 - (3) વ્યાજનો પ્રશાસિત દર શું છે ?
3. (અ) બજાર મૂલ્યાંકનના વિવિધ સિદ્ધાંતો કયા કયા છે ? 7
- અથવા**
- મૂલ્યના હિસાબી માપ ચર્ચો.
- (બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4
- (1) શૂન્ય કૂપન બોન્ડ શું છે ?
 - (2) કન્વર્ટીબલ (Convertible) બોન્ડ શું છે ?
 - (3) એક કિંમતનો નિયમ શું છે ?
- (ક) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 3
- (1) અસ્ક્યામતની બુક વેલ્યુ (book value) શું છે ?
 - (2) સંપત્તિનાં જથ્થાનો ખ્યાલ શું છે ?
 - (3) પાકતી વખતની ઊપજ એટલે શું ?
4. (અ) વોરન્ટ્સ (Warrants) કયા કયા છે ? તેમની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. 7
- અથવા**
- હક્કો એટલે શું ? તેમની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો.
- (બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4
- (1) ફ્યુચર્સ (Futures) અને ફોરવર્ડ્સ (Forwards) વચ્ચેનો ભેદ દર્શાવો.
 - (2) સ્ટોક ઈન્ડેક્સ લવાદ (Stock index arbitrage) પર નોંધ લખો.
 - (3) Black-Scholes મૂલ્યાંકન મોડેલમાં ઓપ્શન (Option) મૂલ્ય, ડેરીવેટીવ સીક્યોરીટી (derivative security) તરીકે આધારિત છે, તે પરિબળો જણાવો.
- (ક) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 3
- (1) પુટ ઓપ્શન (put option) શું છે ?
 - (2) ડેરીવેટીવ (derivative) શું છે ?
 - (3) ભવિષ્યના કરારો (Future contracts) શું છે ?

- (1) જોખમ મુક્ત વ્યાજદરની દરખાસ્ત નીચેનામાંથી શેના પર કરવામાં આવે છે ?
- (a) ઈક્વિટીઝ (equities) (b) ગીલ્ટ એજ્ડ ગર્વમેન્ટ સીક્યોરીટીઝ
(c) મ્યુચ્યુઅલ ફંડસ (d) ડીબેન્ચર્સ
- (2) ઊપજ દર મેળવવાનું સૂત્ર
- (a) $\frac{\text{કૂપન વ્યાજ}}{\text{વર્તમાન બજારકિંમત}} \times 100$ (b) $\frac{\text{કૂપન વ્યાજ}}{\text{દાર્શનિક કિંમત (Face Value)}} \times 100$
(c) $PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$ (d) $\frac{FV}{1} \times \frac{1}{(1+i)^n}$
- (3) જેની પાકતી મુદત 180 દિવસની છે તેવા ₹ 10,00,000 ફેઈસ વેલ્યુ (Face Value) ધરાવતા કમર્શીયલ પેપર્સ કોઈ કંપની ₹ 9,60,000 ની કિંમતે ઈસ્યૂ કરે છે. ગર્ભિત વ્યાજનો દર (Implicit interest rate) ની ગણતરી કરો.
- (4) 11% ના રીકરન્ટ ડીપોઝીટના ઉપજ દરે દર વર્ષથી 10 વર્ષ સુધીના ₹ 10,000 ની ડીપોઝીટનું ભવિષ્યનું પાકતું મૂલ્ય (future value or maturity value) શું થશે ?
- (5) નીચેનામાંથી શેના પર ફૂગાવા દરમ્યાન રોકાણ પરનું વળતર સૌથી ઓછું હશે ?
- (a) મુદતી થાપણો (b) રીકરીંગ થાપણો
(c) ઈક્વિટી (d) સોનું
- (6) તરલતા જાળ (liquidity trap) નીચેનામાંથી શેને બિનઅસરકારક સાબિત કરે છે ?
- (a) નાણાકીય નીતિ (b) રાજકોષીય નીતિ
(c) વેતન નીતિ (d) વેપાર નીતિ
- (7) જ્યારે ફૂગાવાનો દર વધે ત્યારે બેન્કો
- (a) ખુલ્લા બજારમાં જામીનગીરીઓનું વેચાણ કરે.
(b) ખુલ્લા બજારમાં જામીનગીરીઓની ખરીદી કરે.
(c) જામીનગીરીઓની ખરીદી-વેચાણ બંને કરે.
(d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં
- (8) પદ્ધતિસરના જોખમનો ખ્યાલ વિકસાવનાર
- (a) કેઈન્સ હતા. (b) એડમ સ્મીથ હતા.
(c) હેરી માર્કોવીટ્સ હતા. (d) વીલીયમ શાર્પ હતા.

- (9) બજાર જોખમ પ્રીમિયમ = $\beta_s (R_m - R_f)$ અહીં β_s , R_m અને R_f શું સૂચવે છે ?
- (10) નીચેનામાંથી સૌથી જોખમી રોકાણ કયું છે ?
- (a) સોનું (b) શેર્સ
(c) રીઅલ એસ્ટેટ (d) મુદતી થાપણો
- (11) બજારની ચંચળતા (Volatility) શેના કારણે છે ?
- (a) માહિતી (b) રાજકોષીય નીતિ
(c) વ્યાપાર નીતિ (d) નાણાકીય નીતિ
- (12) ₹ 60 ચાલુ બજાર કિંમતના બદલે કોઈ કંપની ₹ 20 દરખાસ્ત કિંમતે, દર 10 શેરે 6 હક્ક શેર્સ ની દરખાસ્ત કરે છે, તો હક્કનું મૂલ્ય શોધો.
- (13) ભવિષ્યના કરારો (Future contracts) એક જાતનો
- (a) Swaps છે. (b) પુટ વિકલ્પ (put option) છે.
(c) કોલ વિકલ્પ (Call Option) છે. (d) ફોરવર્ડ કરાર (Forward Contract) છે.
- (14) શેરની કિંમત (Share price) અને શેર વૉરન્ટ રેશીયો (Share warrant ratio) કેવું વિધેય છે ?
- (a) ઘટતું (b) વધતું
(c) સ્થિર (d) ઉપરનું એકપણ નહીં

TM-101

M.Com. Sem.-I

May-2013

401-Financial Economics

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) What is Financial Economics ? Explain the concepts of financial economics which are often used in real life. 7

OR

What is risk ? Discuss (1) The Risk elimination strategy and (2) Risk reduction strategy.

- (b) Answer any **two** in brief : 4

(i) State the differences between economics and financial economics.

(ii) State the characteristics of Equity Shares.

(iii) Discuss in brief the role of time in financial transactions.

- (c) Answer any **two** in **one** sentence : 3

(i) State the classification of Financial market.

(ii) What is a compounding process ?

(iii) What is systematic risk ?

2. (a) Explain the Loanable funds theory of rate of interest. Draw a graph to illustrate the determination of rate of interest. 7

OR

Discuss the various factors affecting the rate of interest.

- (b) Answer any **two** in brief : 4

(i) What is the difference between nominal interest rate and real interest rate ?

(ii) An investor purchased a ₹ 100 par value bond carrying a 11.5% coupon interest rate in the beginning of the year at ₹ 90. He sold this bond at the end of the year at ₹ 108. Calculate the annualized return on this bond.

(iii) What is Risk free interest rate ?

- (c) Answer any **two** in **one** sentence : **3**
- (i) What is yield rate ?
 - (ii) What is a spot rate ?
 - (iii) What is administered rate of interest ?

3. (a) What are the various principles of market valuation ? **7**

OR

Discuss the accounting measurers of value.

- (b) Answer any **two** in brief : **4**
- (i) What is a zero coupon bond ?
 - (ii) What is a convertible bond ?
 - (iii) What is law of one price ?

- (c) Answer any **two** in one sentence : **3**
- (i) What is book value of the asset ?
 - (ii) What is a stock concept of wealth ?
 - (iii) What is meant by yield to maturity ?

4. (a) What are Warrants ? Discuss their characteristics. **7**

OR

What are Rights ? List out their characteristics.

- (b) Answer any **two** in brief : **4**
- (i) Distinguish between Futures and Forwards.
 - (ii) Write a note on Stock Index Arbitrage.
 - (iii) State the factors on which the value of the option as a derivative security is dependent in Black-Scholes valuation model.

- (c) Answer any **two** in **one** sentence : **3**
- (i) What is Put option ?
 - (ii) What is a Derivative ?
 - (iii) What are Future contracts ?

5. Answer the following :

14

- (1) Risk free interest is offered on
- (a) Equities (b) Gilt edged Government Securities
(c) Mutual Funds (d) Debentures.
- (2) Yield rate is expressed as
- (a) $\frac{\text{Coupon Interest}}{\text{Current market Price}} \times 100$ (b) $\frac{\text{Coupon Interest}}{\text{Face Value}} \times 100$
(c) $PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$ (d) $\frac{FV}{1} \times \frac{1}{(1+i)^n}$
- (3) A company issued ₹ 10,00,000 face value commercial papers at a price of ₹ 9,60,000. The maturity period is 180 days. Calculate the implicit interest rate.
- (4) What is the future value (maturity value) of ₹ 10,000 deposited at the beginning of each year upto 10 years in a 11% yielding recurring deposit ?
- (5) During inflation, investment on which of the following is least remunerative ?
- (a) fixed deposits (b) recurring deposits
(c) equity (d) gold
- (6) The liquidity trap proves the ineffectiveness of
- (a) Monetary policy (b) Fiscal policy
(c) Wage policy (d) Trade policy
- (7) When inflation rate rises, the banks
- (a) sells securities in the open market
(b) buys securities
(c) both (a) & (b)
(d) None of the above
- (8) The concept of systemic risk was developed by
- (a) Keynes (b) Adam Smith
(c) Harry Markowitz (d) William Sharpe
- (9) The market risk premium = $\beta_s(R_m - R_f)$. What do β_s , R_m & R_f indicate ?
- (10) Which out of the following is a high risk investment ?
- (a) Investment on gold (b) In shares
(c) Real Estate (d) Fixed deposits
- (11) Market volatility is caused due to
- (a) Information (b) Fiscal policy
(c) Trade policy (d) Monetary policy

- (12) Calculate the value of a right if a company offers 6 right shares for every 10 shares held at an offer price of ₹ 20 as against the current market price of ₹ 60.
- (13) The future contracts are also one type of
- (a) Swaps
 - (b) Put option
 - (c) Call option
 - (d) Forward contracts
- (14) The share price and the share warrant ratio has a
- (a) decreasing function
 - (b) increasing function
 - (c) constant function
 - (d) None of the above
-